

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Januarius' 7-dikén 1820.

Nagy Britannia.

Egy figyelmes Ujságolvasó, a' ki ezen nevezetes Országnak körülállásai eránt nem lágymeleget, nem sajnálhat-egyszeri figyelemmel való elolvasást, a' következő tudósítástól: — „Londonból Dec. 14-dikéről. Minthogy a' mult héten a' Parlamentumi házakon kívül majd semmi ujság se történt, nem akartam az Urat addig tudósítani, míg arról nem írhatnék, hogy a' Ministerek által jóváltatott *Billeknek* legalább nagyobbadon mi némü kimenelele lett. (Ezen levelet a' Bavariai Közönséges Ujsághoz írja valaki). Azok, a' mellyek a' felső házban fordultak elő, úgy mint: 1)ször, a' tiszti karok engedelmé nélkül való katonai gyakorlásoknak megtiltatása; 2)ször, a' Libellistáknak keményebb büntettetése; 3)ször, a' Státust illető bünök ellen való pereknek sebesebb folytatása, 4)ször, hogy minden Béke-birónak éjjel nappal szabad legyen azon házakban, a' mellyekben tilalmas czélzásra eldugott fegyvert gyanit, vizsgálódásokat tenni, némü némü ellenmondással ugyan de nagyon kevés változással ezen házban már mind elfogadtattak. Az első már törvényes erőt is kapott. Legnevezetesebb változtatás tététt a' 4-dik jóváltáson. Ezen házi vizsgálódás csak az Angliai északi, és Skotziai napnyugoti vidékekre terjesztett-ki. Azonban számos Lordok, kik közt van nevezetesen Herczeg Sussex is, protestálásokat irtak-be a' három utolsó

jóváltások ellen, mint a' mellyek nem csak szükségtelenek, hanem a' Constitúciónak tulajdonságaival is egészszen ellenkezének. A' mi az elsőt, úgymint a' fegyveres gyakorlásokat illeti, ez az alsó házban is minden ellenmondás nélkül elfogadtatott: hanem a' többek, kivált a' negyedik, gyanithatóképpen nagyon heves ellenkezőkre fognak találni az alsó házban, 's talám még változást is szenvedhetnek. Hogy a' házába éjjel, akár mi fogás alatt, valaki vizsgálódni be menyen, oly nagyon ellenkezik az Anglus ember' természetével, hogy ő ezen eszközhöz csak nagyon elkerülhetetlen szükségre nézve szokhatik hozzá. A' 4-dik Billnek az a' Clausulája, hogy a' Politikus irók, mint az Ujságirók, bizonyos summát tegyenek-le jó magokviséletének zálogául, és hogy a' Libellusokért a' könyvárusoknál házi vizsgálódást lechessen tenni, ezen eszközöknek is sok ellenző-jik találtatnak. A' könyvárusok serege ezen utolsó eszközre nézve hét személyyektől álló kövecséget küldött Minister Liverpoolhoz. Mi következése lett követségének, még nem tudták. — Azon Billek közzül, mellyek az alsó ház előtt fordultak előbb elé, az, a' melly a' lázzasztó gyűléseket tilalmazza, ezen házban már elfogadtatott, de nagy változással. Lord Castlereagh, a' ki eleinten úgy beszéllett vala, hogy a' haza meg nem tartathatik különben, hanem csak ezen jóváltásnak örökre való megerössítettése által, vélekedését hirtelen megváltoztatta, 's oly

nyilatkoztatást terjesztett ezen ház' elejébe, hogy elégnék tartja, hogy a' Lázasztó gyűlésekről szolló Bill, csak öt esztendőkre terjesztődjék - ki. Őtet ezen engedelmességre a' vette, hogy ezen jóvállása még az ő leghevesebb barátjai között is számos ellenzőkre talált, melyre nézve attól tartott, hogy ha azon kivánsága mellett megmarad, hogy a' nagy számú népgyűlések örökre megtiltassanak, a' voksok' többsége az ő Billjét általjában vissza fogja vetni, 's jönnek talalta annak csak öt esztendőkre lejendő meghatároztatása kivánásával megelégedni. De ez se' tette a' dolgot az ellenző rész' tagjai előtt kedvesebbé, kik úgy beszélnek: hogy az, a' ki ezen dologban, ennek szorgató elkerülhetetlen voltáról meg nem győzöttetvén megegyezett, magát a' haza eránt megbocsáthatatlan bűnben részesítette. Az a' szabadság, hogy akár melly közös ügyre nézve öszszegyülhessen 's gondolkodását, minden, valamint a' valóságos ügyja' képzelt visszaélések ellen is kimondhassa, eleitől fogva büszkesége az Anglusnak, 's a' nyomtatási szabadsággal egygyütt legjobb gyámolása az ő Constitúziójának; ezen szabadságot a' bölcs Országlás 's az egyenes Administratzió mindenkor úgy nézték, mint a' közönséges gondolkodás' levegő ege' hévségének vagy hidegségének mutató üvegét, 's mint meg nem csaló tükröt mindenkor úgy használták — ezért igen jól nevezte a' nagy Burke az ilyen gyűléseket, a' Státus' makhinája szelelő lyukának, a' mellyen belőlle minden mérges szesz kigőzölög. Igaz, hogy gyakran vissza éltek velle. Most már nagyon szoros határok közzé fog szoritattani. A' közönséges vélekedésnek kimondása a' nagy piatzokról a' keskeny vak utzába küldtetik, hogy ne hallassék. A' nyughatatlanok, kik eddig a' magok czélzásait, kivánságaikat, 's reménsé-

getket eddig hallható hangon kijelentették, 's ekképpen az Országlószéknek úgy szollván magok megmútatták az ellentállásra való módokat, ezentúl titokban fognak tanácskozni, 's ez által még szükségesebbé teszik az ily nagyon gyűlölt kémlelőds' systemáját. Ezen új Bill szerént ezentúl csak a' Lord Lieutenantok, Fő-birák, vagy ha ezek ellenzik, öt Béke-birák fognak azzal a' jussal birni, hogy a' Grófságokban gyűléseket tartassanak. A' két első egyenesen az Országlószéktől, az utolsók pedig egészen emezektől függenek, melyből a' fog következni, hogy ha a' Ministerium ellen kellene szónak lenni, nagyon ritkán fognának népgyűlések tartatni. Ezen nehézségnek elhárittatása ugyan az által mondatik megorvasoltatva lenni, hogy Hét házbirtokosoknak jussa leszen arra, hogy a' magok Ekklesiájokban gyűlést hívassanak öszsze: de ez ismét az által terhessített-meg, hogy más Ekklesiából való embernek nem szabad a' gyűlésbe menni; 's ha csakugyan még is oda menne valaki, a' felvigyázó Béke-birónak jussa leszen őtet megszollítani, hogy onnét egy fertály óra alatt eltávozzék, 's ha nem engedelmeskedik, ugyan azon Béke-biró a' gyűlést azonnal eloszlathatja, úgy hogy ha fél óra múlva még 12 emberek egygyütt találtatnak, minnyájok oly bűnösöknek fognak tartatni, hogy néhány esztendőkre Új - hollandiába vitettethetnek. A' Grófságokban tartódható közönséges gyűlésekben pedig, ha a' Fő-tiszt akarja csak a' jószágbirtokosok, 's még a' háztulajdonosok se', jelenhetnek - meg. Eddig az Ujságirók levelezőket küldöttek az ilyen gyűlésekbe, hogy őket minde- nekről, hitelesen tudósítsák; ez után csak a' Fő-tiszt' engedelmével jelenhetnek-meg az ő levelezőjik, melynek károsabb mint hasznos következései lehetnek. Ezen megszorittatásokról azonközben a'

mi legtiszteltebb embereink különbözőleg vélekednek. Vagynak, kik úgy itélnék, hogy ezek a' szabadságnak megerössítettetésére szolgálnak inkább, hogy sem elnyomására. Mások így szólnak: Szabadságunknak 's júsainknak ezen feláldozása, egyéb júsainknak a' dühösség 's fejetlenség ellen, 's tulajdonainknak a' felprédáltatás ellen való megoltalmaztatássokra szolgáló áldozat leszen. De az is igaz más felől, pedig nem kevesebbé tisztelt embereink is sokan találtak, a' kik tagadják, hogy ezen eszközökre szükség lett volna; ezeknek állítása szerint mindenek a' Ministereknek elintézése szerint történtek, hogy hatalmokat nevelhessék, 's magokat helyeiken megtarthassák. Hisze' Lord C. maga megvallotta, hogy ők kevés szempillantatokig azon is gondolkoztak, hogy a' nyomtatást Censura alá vessék, melynek Angliában nem az a' következése lehetett volna, a' mi váratott. Mi, cezt mondá Lord *Erskine* nem rég' egy beszédében a' Ministereknek, hat hónapokra még annál is nagyobb hatalmat engedünk néktek, mint a' milyent magatok kívántok, csak azt engedjétek - meg, hogy az alatt járassunk utánna, hogy van - é törvényeinknek nagyobb megszorítottatássokra szükségünk." — Miért nem állottak erre reá Ministereink, az idő fog reá megtanítani, a' hol ily sok nagy emberek ily sokféleképpen itélnék, mérészségnek látszhatna róllok ítéletet mondanunk. Jobb lett volna talám, ha az Ellenző - részen lévő embereink egy kevésbé nyilvánosságban kibeszéllték volna magokat a' jóvállott eszközök eránt. Északi Grófságainkból jött tudósításaink is ellenkeznek egymással: magános tudósításból olvasuk, hogy az ezen Grófságokban lakó jóindulatú polgárok inkább megfélemlettek a' Londoni Ujságlevelkek olvasása, mint

annak szemlélése miatt, a' mit magókközt történni láttak 's hallottak."

Hobhouse nevű meglehetősen tudományú, de nagyon Respublikai gondolkodású író, nem régen Westmünsteri képviselőnek akarván magát választani, de az ellenkező résznek pártfogóji számosabbak lévén, 's ő ekképpen a' Parlamentum' tagjai közzé be nem kaphatván, azért megneheztelt 's a' Westmünsteri választás' munkája ellen mocskolódo irást adott ki. Erre néki Lord *Erskine* felelt ily czimű irásban: „A' Whigek' védelmeztetése." — Erre Hobhouse ismét felelt, 's így travestálta az *Erskine* irás' Czimét: „A' nép' védelmeztetése." Azután későbbre *Erskine* a' maga előbbeli irását még egyszer kiadván, ennek Előbeszédében lefizette Hobhouse'nak, a' mivel ez őtet utóbbi irásában adóssá tette vala. Hobhouse azonban erre se' maradt adós, hanem oly gorombán és közönségesen fizetett *Erskine*'nek, hogy általjában az Aristokraták, Ministerek, 's a' Parlamentum alsó háza is minden Whigekkel egygyütt nagyon megérezték. — Itélni lehet egyéb gorombaságairól, mellyeket az alsó ház' tagjai ellen kikelt; csak ezen pár szavaiból is: — „Mikadályoztatja - meg a' népet abba, hogy ezen Parlamentomi házba bemennyen, annak tagjait füleiknél fogva kihurezolja, az ajtókat bezárja, 's a' kulcsokat a' Themse vizébe vesse?" — Hobhouse' nek (ki maga is előkelő házból való származású Anglus) csak azért cizálta ezen szavait a' Parlamentum előtt ennek *Ridley* nevű tagja, hogy megmutassa, hogy a' népnek felingerlésén nem csak a' por seregbeli, hanem nagyobb rángú Anglusok is iparkodnak. Ugyan ezen háznak *Courtenay* nevű tagja azonban valódibb figyelemre méltóztatta ezen tárgyat, 's azt kezdte vitatni, hogy Hobhouse ezen sza-

vak által megsértette a' Parlamentum' elsősi jussait, melyre nézve őtet meg kell büntetni. A' Parlamentum azonnal meg is fogadta a' *Courtenay* tanácslását, 's a' nélkül, hogy a' Királyi Fő Prokurátorra bizta volna, hogy *Hobhouse* ellen pert indíttson, őtet maga elfogatta, 's a' *Newgatei* fogházba küldötte. — *Hobhouse* ugyan, mikor elfogták ekkor is azt mondta 's most a' fogházban is azt kiabálja, hogy őtet elfogadni a' Parlamentumnak nem lett volna jussa: hanem a' Parlamentum' tagjai azt erősítik, hogy ők ebben közönségesen megmegegyeztek, és így volt jussok reá. Csak *Bourdett* egyedül volt az alsó házban, ki annak, hogy *Hobhouse* a' Kir. Fő Prokurátornak híre nélkül elfogattassék, ellene mondott, 's a' ki ugyan ezen történetre Dec. 16-dikán a' *Korona* 's *Vasmacska* korcsma' szalájában gyűlést tartott, a' hol oly beszédek lehetett hallani, mellyeket még *Anglus Ujságírók* se' egy könnyen hirdethetnének - ki.

* * *

Mi, így szoll a' *Ministerek' Kurirja*, Dec. 13-dikán folyvást fontos tudósításokat veszünk az Országnak északi részeiről; mind ezek valami veszedelemmel való bizonytalan fenyegetődzést fejeznek ki, a' nélkül, hogy valaki tudná: mely felől fog jöni. A' népzűdulásoknak előpostája mindenkor félelmeskedés; 's bár melly nagy előre való vigyázással tegyék is a' nyughatatlanok' *Ágeusei* 's fejei a' magok' mozgásait, még se akadályoztatják meg ők soha azt a' siket zugást, melly a' szélvész előtt szokott járni. A' revolútiós emberek magok is kívánni szokták, hogy célzássoknak valami előhangja legyen, abba bizván, hogy az így okozott ijedség nekik probájoknak megtételekor segedelmül fog szolgálni. A'

ki a' veszedelmet csak részint látja, a' képzelődés' nagyító üvegével szokta azt nézni, 's ezen félelem által annak karjai közzé taszittatik, a' kit meggyőzhetetlennek képzeli. Ily célzással ijesztik most a' Radikálisok a' jó indulatú lakosokat; de mi remélnjük, hogy nem érik el célzásaikat; azonban csakugyan szükséges az, hogy érdemek szerint iteljünk róllok. Nekiak akaratjok 's erejek is van sok rosszat tenni, ha hathatós ellentállásra nem találnak: de ha találnak, remélnhetjük, hogy az első csatában semmivétételnek azon gyávák, kik a' thronusnak, *Constitúciónak*, 's az *Országlószéknek* felforgatásán iparkodnak. A' rosznak jóvátételére nincsen egyéb mód annál, hogy a' Radikálisok serege elejébe oly erőt állítsunk, hogy annak meglátására minden céljok' eléréséhez való reménségeket elveszessék. Már sok helyeken hathatós példaadással indultak - meg előre a' *Magistrátusok*. *Glasgow*ban meghívták a' jó indulatú lakosokat, hogy fogjanak fegyvert; *Skotziában* már sok helyeken *formaruhába* kezdett öltözni a' polgárság; a' *Durhami Grófságban*, hol a' támadás kiütéssel látszott fenyegetődzni, már teszi ezen polgári katonaság a' szolgálatot; hasonlóképpen *New-Kastelben* is a' *Sir Eurdon* vezérlése alatt. Ezen önként való felfegyverkezésen kívül, a' reguláris katonák is megindultak, hogy a' lárma által fenyegettetett városokhoz gyülekezzenek. *Manchesterben* már organizáltva vagynak a' katonai oltalmazási intézetek."

Azt a' summát (így szoll a' *Chronicle*) mellyet az idegen Országokbéli pénzes emberek *Bankóinkból* három heteknek lefolyta alatt kivettek, és a' *Frantzia* *Országi Bankókba* tettek, 3 millió *Font Sterlingekre* (harmincz millió *Forintokra*) számlálhatjuk.

Frantzia Ország.

A' *Strasburgi* Ujság szerint ilyen kérelmet küldöttek az odavaló polgárok a' Követek' kamarájához: — „Új veszedelmek fenyegetik Frantzia Országot; alig lépett-ki a' Constitúción fundáltatott országlás, minden megszorító törvények 's ellenzések mellett is közzinkbe, 's már iparkodnak a' rend és szabadság' ellen-ségei bennünket ismét a' törvénytelen-ség' és felfordulás' örvényébe visszata-szítani. A' Válosztási törvényt megvál-toztatni 's a' Constitúziót illetni akar-ják! De már az Országnek minden ré-szein hallattatik az ezen iparkodás ellen való kedvetlenség. Frantzia nép' Küldött-jei, figyelmezzetek a' nemzet' kívánságá-ra; legyetek hívek küldettetésekhez; nektek azon meggyőződést kell munkái-toknak principiumául venni, hogy nem-zetünk' boldogságát, méltóságát és füg-getlenségét csak azon szabad intézeteink tehetik állandókká, mellyekre ily sok ál-dozatok által tettünk szert. Ha a' mos-tani körülállások között Constitúzi-ónknak némelly Czikkelyei és a' mi Vá-lasztó törvényünk illetetnének, ez által újabb bizontalanságokunk tétetődne-ki a' mi polgári öszszecsatlódásunk; így a' leg vakmerőbb projektumok jönének elő, 's oly örvény fogna nyilni előttünk, mel-lyet bezárnunk lehetetlenség lenne. A' Követ Urak arra hivattattak, hogy a' Con-stitúziót védelmezzék; annak megvál-toztatására nem vettek hatalmat. Semmit el ne fogadjanak, a' mit nemzetünk leg fontosabb törvényei ellen jóvállanának; mutassák méltóknak magokat nagy kül-dettetésesekre. Költ Strasburgban Dec. 7-dikén.“

A' Frantzia Ministerek, 's kivált a' Belső Minister Gróf *Decazes*, a' Köve-tek' kamarájában, azolta, hogy az a' fi-

nántzai tárgyak felett való vetekedések elkezdődtek, sok kedvetlenséget hallani, 's általában mind a' heves Liberalis (In-dependens), mind a' heves Royalista (Ul-tra) irásokban sok hasonló kedvetlensé-geket olvasni kéntelenítettnek. — Emli-tettük, hogy a' Finantziai Minister azt kívánta a' Király' nevében, hogy az 1820-ra való adónak $\frac{6}{12}$ -tődrésze előrevalókép-pen és általában azon mérték szerint határozassék-meg, mint 1819-ben volt, hanem a' kamara' biztossága úgy ítélte, hogy egy előre, jó leszen csak $\frac{4}{12}$ -tődrészt határozni. — Maga az egész kamara Dec. 24-dikén tanácskozott ezen tárgy felett, 's végezetre meg is határozta a' Minister' kívánságát, még pedig nem úgy mint a' Biztosság jóvállotta, hanem minden változtatás nélkül — de felet-tébb heves vetekedések után. A' Minis-terekkel ellenkező tagok (az Ultrák úgy, mint az Independensek) a' tárgynak fi-nántzai tulajdonságától eltávozván poli-tikai tárgyat csináltak belőlle, 's affélé-ket fessegettek: Hogy micsoda bizo-dalmat érdemel a' mostani Ministeri-um, 's hogy valyon a' fenn forgó kör-nyülállások között 's a' legfontosabb te-kinteteknek ily bizontalan kimenetelű ál-lapotjokban, lehet é a' Ministereket újabb summáknak meghatározása által, jó lel-kiesmerettel, segíteni? — a' melly po-litikai fessegetésekre a' Ministerek 's név szerént a' Fő és Belső Minister Gróf *Decazes* nagyon felindulván, érzékenyen ki-nyilatkoztatta gondolkodását. — Itt kö-vetkeznek az előfordult beszédekből né-mely darabok: —

Gróf *Labourdonaye*. — „Én, úgy mond, kéntelen vagyok ellentmon-dani a' jóvállásnak nem annyira finántzai mint politikai okokra nézve. Nékünk a' történhető Csapások által, mellyek mos-tanában ily gyakran emlegettetnek, nem

Kell magunkat megijeszteni engednünk; ha mi ezektől félnénk, ennek nem ezen kamarára, hanem inkább az Országlószékre nézve kellene esni, melly a' csapást tenné, 's a' melynek ezen egy szempillantatnyi erő-mutatásért, tekintetének 's közönséges bizodalmanak elvesztésével kellene fizetni. Hanem a' Státusban az efféle csapás csak úgy lehetséges, ha valamely részre való tekintetből történik. De hát tehet-e az a' Fő Minister valamely részre való tekintetből valamit, a' ki azt erősíti, hogy minden részeken erőt vesz. És, hát mi azt segítőik ily nagyon, a' ki Frantzia Ország' közepében minden részekről megválva áll-fenn? (Halljuk! erre ily kiáltás hallatott). Én tehát nem valami Státuscsepástól félek, hanem oly fejtelenségtől, a' melly vissza-él hatalmával, a' melly intézeteinknek alájok ás, a' melly azt a' befolyást, mellyet kamaráinknak kellene gyakorlani, más által gyakoroltatja, 's tanácskozásainkal mindenkor mesterkedett, részrehajló, szégyenlősnélkülvaló vélekedést állít szembe, önn' gyámolát a' sokaság' indulataiban keresi, minden féle systemát egyszerre felforgat, minden féle becsületszomjuzást egyszerre sért, 's a' thronusnak és szabadságnak omlédekára, a' maga önn' kényét helyhezteszi." — Ily formán beszélték Generalis Demarcay, 's több mások.

Fő Minister Gróf Decazes: — „Mint hogy már egyszer azon csupa finansziái kérdésbe, mellyet a' kéntelenség parancsol, politikai tekinteteket is elegyítették, magunk' hátravonása nélkül követni akarjuk Orátorainkat azon hosszú úton, mellyen elindultak. Az előttem beszélt Orátornak (ez Gen. Demarcay, egy Liberalis tag) lelkiismerete kötelességgé teszi néki azt, hogy a' Státus' machinájának mozgására szükséges segedelem-

adásban meg ne egygyezze. Az ő lelkiismerete azt kívánja tőle, hogy az Országlószéknek útjába gátat tegyen, mint hogy néki az Országlószékhez nincsen bizodalma. Azon Orátor, ki ma legelőször beszélt (Gróf Labourdounaye, egy heves Royalista), hasonlóképpen megtagadta tőlünk ugyan ezen okból a' maga votumát. Mi mind kettőjüknek ekképpen felelünk: Mi soha nem hizelkedtünk magunknak azzal, hogy ezen Urak' bizodalma megnyerhessük; sőt mondhatnók, hogy azt erősebben se kívántuk, mint megnyerését reméleltük. Azt mind azáltal csakugyan gondolhatjuk, hogy ha szintén egygyik ezen tisztelt Orátorok között tőlünk a' maga votumát öt esztendőnek lefolyta alatt szünet nélkül megtagadta is, még sem voltunk mi a' nemzetnek közepette úgy *isolattalva* (mindenektől úgy elszakadva) mint ő erősíté; még ezen kamarában se; mert ha emlékezetünk meg nem csal, itt is mind annyiszor győzedelmeskedtünk, valahányszor csak az Orátor Ur ellen tusakodnunk kellett. Meg fog-e ma bennünket csalni a' votumok' többsége? Részt fog-e a' kamara venni a' tisztelt Orátor félelméből? Mi ezt telyességgel nem hihetjük, azért, hogy mi ma is azon kötelesség' 's lelkiismeret útját követjük, mellyet akkor követtünk. Nem úgy feleltünk mi meg kötelességünknek, mint a' tisztelt Urak kívánnák: hanem úgy, mint azt tőlünk az az esküvés kívánja, mellyet letettünk, a' melynek megsértésével vádoztunk, 's a' melly tőlünk mint első kötelességet azt kívánja, hogy a' thronus 's a' szabadságot, egygyütt, az őket fenyegető fejtelenség ellen védelmezzük, hogy őket védelmezzük, mondám, de nem Státus-csapás (Coups-d'état) által, melyről a' ti elmétekben képzelt félelmek akarnak gerjeszteni, hanem oly törvé-

nyes eszközök által, mellyek néktek magatoknak előtekbe terjesztetnek a' végre, hogy megfontoljátok 's megítéljétek, 's nem a' végre, hogy, mint felölletek fel merik tenni, már még az előtt visszavessétek, hogy esmernétek, hogy a' thronus' jóvállásait megértenének, 's a' t. "

A' mi azon részeket illeti, mellyekről Labourdounaye beszéllett, ezekre nézve így fejezte ki magát Gróf Decazes: — „Nem efféle gyenge gyámolokhoz támoszkodik a' Király' Országlószéke. Ő a' nemzetnek azon véghetetlen nagy számához támoszkodik, a' melynek ezen kamarában is jó képviselőji találatnak, a' melly minden faktziótól idegen, a' melly a' *Meglévőnek*, 's csak a' *Meglévőnek*, de minden kifogás nélkül *Meglévőnek*, 's annak a' *Meglévőnek* megmaradását kívánja, melly a' Jelen való dolgokkal legegyszerűsebb szövetségben van, a' jövőre nézve pedig zálogot kíván. "

Benjamin Constant: — „Még nagyon is igaz, úgy mond, hogy a' vélekedések nallunk bizontalanok és ingadozók, hogy felettébb különös erőssítések hinteztetek-széllyel, hogy változásokról volt beszéd, 's hogy azolta, hogy effélék folyini kezdtek, minden bizodalom elenyészett, 's hogy ezt azolta még azok is elvesztettek, kik a' Ministereknek célzásaikba való bizakodással dicsekedtek, mert még ezek is jól tudják azt, hogy a' mostani Ministerek megmaradása csak attól függ, ha jóvállásaikat ezen kamara elfogadja. E' tehát csak egy olyan *Provisoriai Ministerium*, a' melly Provisoriai adózási jóvállásokat teszen. Maga azon Orátorok' egygyike is, kik a' Minister' jóvállásának elfogadását tanácsolják, megvallá azt, hogy a' dolgok' állapota terhes és veszedelmes; szükség tehát, hogy minden olyan előre való vigyázási eszközöket elővegyünk, a' mellyeket ezen veszedelem parancsol. Nem

kinyilatkoztatá-é a' Fő Minister éppen most, hogy az Országlószéknek célzása a' legyen, hogy mindent azon állapotban megtartsa, mint most van; tehát az adot is, egyebet is. Valyon nem azért cselekszi-é mind ezeket, hogy által látta, hogy azon projektumok, mellyek a' Constitutzión és Választási törvényen történhető változásokról elhíreltettek vala, voltak azok, a' mik azon nyughatatlankodásokat okozták, mellyeket nem lehet meg nem vallani? — "

Ezen beszédje által arra adott Constant alkalmatosságot, hogy a' Fő Minister ismét még érzékenyebben kinyilatkoztassa magát, mint előbb cselekedett, 's hogy ő utánna Külső Minister Pasquier is oly beszédet tartson, melly által minden féle heves részen lévő tagokat úgy felbuzdított, hogy egyszeriben néhányan akartak az Oráglószékbe felzaladni és beszélni. — (Mind ezekre még vissza térünk). — A' resultatum azonközben mint fenn említettük, a' volt, hogy a' Ministerek' jóvállásának 1-ső pontja az adó eránt meghatározott, mint-hogy pártját 137-ten fogták, ellene pedig csak 79-czen votizáltak.

* * *

A' *Rovigói* Herczeg (Generális *Savari*), ki ellen a' Király' másodiksori visszatérése után pert indítottak, de ő akkor lábelől elállván, *per contumaciam* megsententziáztatott, 's a' ki azolta Smyrnában 's utoljára Angliában tartozkodott — a' minap Párisba önként vissza menvén önként alája adta magát egy katonai ítélőszéknek. Most foly a' pere. A' tanuk' kikérdezéséhez Dec. 24-dikén fogtak hozzá. A' fogház (így szoll a' *Journal-de-France*), melybe a' Herczeget zárták, szüntelen lepve van Liberálisokkal, kik nagyon buzgók az eránta való tiszteletnek megbizonyításában, 's az ő sorsából való részesülésben.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

Az itt felállítandó Protestans Theologiai Tanító Kart illető Hirdetés: —

„Császár és Király ő Felsége, kinek gondolkodása minden rendű alattvalójira kiterjed, a' két féle Protestans hiten lévő Tanulókra nézve; a' kik azért, hogy a' hazában nem volt a' Lelki Pásztori hivatalra való kiformáltatásra megkívántó tökéletes tanulási intézetjek, külső Országokra menni kénytelenítették, 's az azeránt való meggyőződhetésért is, hogy ezen alattvalóinak Lelki Tanítójik a' magok hivattatásoknak tökéletesen megfelelnek, itt a' maga fő és lakó városában a' mind két féle Protestans hitű alattvalókra nézve egy Theologiai Tanító Kart méltóztatott rendelni — melyben a' Theologiai tudományoknak Cursusa három esztendőkre osztatott-fel, 's az első esztendőbéli Cursus, ezen 1820-dik esztendőnek elsőbb hónapjaiban veszi kezdetét, de kinyittatásának napja még ez után fog meghatározva kihirdettetni.

„A' kik ezen Tanulási intézetbe mint Halgatók bevétettetni kívánnak, megmutatni köteleztetnek, hogy a' Gymnasiumi tudományokat, 's a' Philosophiai tudományok Cursusát egészszen elvégezték, valamint szintén, hogy a' Német és Deák nyelvek' tudományos esméretében 's végre a' Görög és 'Sidó nyelvek első Elementumaikban is jártosok. Fedhetetlen erkölcsi magokviseletjeket is megmutatni köteleztetnek.

* * *

Lintznél 15 lábnyommal haladta a' Duna vize a' maga közönséges nagyságát. Német Ország.

Manheimből így irnak Dec. 27-dikéről: — „Itt a' nagy olvadásra kevés fagy következett, melly után a' Rénus áradása szállani láttatott egy keveset: hanem ezt meg az a' szereneséttlenség követte, hogy tegnap estvéli 10 óratájban a' Rénusnak Reckeraun felyül fél órányira lévő nagy töltése megszakadván, a' kiomlott viz a' vidéket elborította. A' gátszakadás valami 5 vagy 6 rudnyi, mellyen a' viz nagy dühösséggel omlik ki a' térségre. Kiterjedését ezen árvíz által okoztatott pusztulásnak meg lehet csak abból is itélni, hogy az úgy nevezett Heidelbergai kapu előtt lévő kerteken, mellyek az 1817-dik esztendőbéli áradás által okoztatott pusztulás után csak most vették vala magokat elő, a' viz most ismét omolva foly keresztül. Városunk is csak a' körülette lévő nagy töltések által oltalmaztatik. A' Neckeraui lakosoknak innét hordják csajkákon az ételt italt: marhájik pedig egy hegyen a' szabad ég alatt delelnék, a' hova azokat félelemből előre kihajtották vala.“

A' Karlsruhei levelek szerint a' Linkenheimi és Liedolsheimi vidékek azok, a' mellyeknek szomszédságában a' Rénus töltése megszakadván, az ő vidékeiket egészszen elborította. Az emberek onnét mind elfutottak; de néhányak oda is vesztek. A' Nagy Herczeg minden nap látogatja ezen szerencsétlen vidéket, és segíti a' nyomorultakat.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Jan. 4-dikén 249 $\frac{1}{2}$ — 5-dikén 249 $\frac{3}{4}$ — forintot.